

Λογισμικό και δίκαιο πνευματικής ιδιοκτησίας – θέματα προστασίας

Ημερίδα :
«Πατέντες λογισμικού»

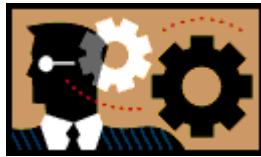
Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Κεντρικής
Μακεδονίας, 11 Δεκεμβρίου 2012

Μαρία-Δάφνη Παπαδοπούλου, Δ.Ν., LL.M. mult

Τί εννοούμε με την έννοια «λογισμικό»;

- Το λογισμικό είναι μια ακολουθία εντολών αναγνώσιμων από τον η/υ, έτσι ώστε να μπορεί να εκτελεί ορισμένες εργασίες (υπολογισμούς).

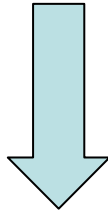
← ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΗ →

- Ο πηγαίος κώδικας είναι το πρόγραμμα η/υ στη μορφή που έχει γραφεί από έναν προγραμματιστή

- Ο αντικειμενικός κώδικας είναι το πρόγραμμα η/υ τροποποιημένο σε μια μορφή που μπορεί ένας η/υ να «τρέξει».

Δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας

- και στον πηγαίο κώδικα

- και στον αντικειμενικό κώδικα

Τί προστατεύεται ακριβώς από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας;

- Τα προγράμματα η/υ και το προπαρασκευαστικό υλικό σχεδιασμού τους.
- Κάθε μορφή έκφρασής τους, συμπεριλαμβανομένου του κώδικα μηχανής και του πηγαίου κώδικα.

Τί ΔΕΝ προστατεύεται από το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας;

- Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται ένα πρόγραμμα η/υ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ:

- «ΓΚΡΙΖΑ ΖΩΝΗ» ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ...

Προστατευτέα μπορεί να είναι και

- Η δομή ενός προγράμματος η/υ
- Screen interface
- Κείμενα
- Γραφικά

Πώς κατοχυρώνεται το λογισμικό;

- Τα δικαιώματα αποκτώνται αυτόματα, χωρίς διατυπώσεις.

Χρησιμοποιείται όμως συχνά ως αποδεικτικό στοιχείο:

- η συμβολαιογραφική πράξη κατάθεσης ή
- η συστημένη επιστολή

Η ένδειξη © δεν είναι απαραίτητη

- © 2001, Εταιρεία Χ
- © 2005-2009, Ψ

Τί σημαίνει δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας σε λογισμικό;

- Αναγνώριση συγκεκριμένων
περιουσιακών και ηθικών εξουσιών στον
δικαιούχο

Περιουσιακές εξουσίες

- Εξουσία του δικαιούχου να επιτρέπει ή να απαγορεύει:
- την αναπαραγωγή,
- τη μετάφραση, προσαρμογή, διασκευή ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή και
- τη διανομή.

Ηθικές εξουσίες

- Εξουσία αναγνώρισης της πατρότητας
- Εξουσία διατήρησης της ακεραιότητας
- Εξουσία δημοσίευσης

Ποιά είναι η διάρκεια προστασίας του λογισμικού;

- Μέχρι εβδομήντα (70) χρόνια μετά το θάνατο του δημιουργού του

Ποιός έχει το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας;

- ΚΑΝΟΝΑΣ: Ο δημιουργός του έργου

Τεκμήριο δικαιούχου

- Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, του οποίου το όνομα ή η επωνυμία εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου.

Μισθωτός προγραμματιστής

- Το περιουσιακό δικαίωμα στο λογισμικό μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στον εργοδότη, όταν δημιουργείται:
- σε εκτέλεση της σύμβασης εργασίας ή
- σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοδότη.

Δημιουργία λογισμικού

1. Σε εκτέλεση της σύμβασης εργασίας = κύριο αντικείμενο της σύμβασης ή συνδέεται στενά με τις υποχρεώσεις του μισθωτού
2. Σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοδότη

Αυτοδίκαιη μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος

- όχι έγγραφος τύπος
- μεταβίβαση όλων των περιουσιακών εξουσιών
- απόκτηση των περιουσιακών εξουσιών για απεριόριστο χρονικό διάστημα και αποκλειστικά
- αφορά σε λογισμικό που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της σύμβασης, όχι πριν, ούτε μετά

- Επιτρεπτή αντίθετη συμφωνία

Εκπόνηση λογισμικού κατά παραγγελία

Δημιουργός και πρωταρχικός δικαιούχος:

- ο προγραμματιστής, όχι ο παραγγελέας.

- Μόνον κατόπιν συμβατικής μεταβίβασης αποκτά περιουσιακό δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ο παραγγελέας.

Ποιές είναι οι εξαιρέσεις στο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί του λογισμικού;

1. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή, η μετάφραση, η προσαρμογή, η διασκευή ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, όταν οι πράξεις αυτές είναι **αναγκαίες για την κατά προορισμό χρησιμοποίηση του προγράμματος.**

2. Επιτρέπεται να διορθώσεις σφάλματα όταν είναι αναγκαίο για την κατά προορισμό χρησιμοποίηση του προγράμματος.

3. Επιτρέπεται να δημιουργήσεις αντίγραφο ασφαλείας για την περίπτωση που το πρωτότυπο καταστραφεί ή χαθεί.

4. Δικαιούσαι να προβείς σε παρακολούθηση, μελέτη ή δοκιμή της λειτουργίας του λογισμικού προκειμένου να εντοπισθούν οι ιδέες και αρχές που αποτελούν τη βάση οποιουδήποτε στοιχείου του προγράμματος, εάν οι ενέργειες αυτές γίνονται κατά τη διάρκεια πράξης που αποτελεί νόμιμη χρήση του προγράμματος.

5. Επιτρέπεται να προβείς σε αποσυμπίληση (decompilation) προγράμματος η/υ υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Τί είναι αποσυμπίληση ή αντίστροφη μεταγλώττιση (decompilation);

- Η διαδικασία αναζήτησης του κώδικα μηχανής.

...ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ...

1. για την απόκτηση των αναγκαίων πληροφοριών για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας,
2. μόνο εφόσον αυτές οι πληροφορίες αυτές δεν ήταν ήδη εύκολα και ταχέως προσιτές στο νόμιμο χρήστη και
3. αν η αποσυμπίληση περιορίζεται μόνο σε εκείνα τα τμήματα του λογισμικού που είναι απαραίτητα για τη διαλειτουργικότητα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ!

- Δεν ισχύει η εξαίρεση για την ιδιωτική αναπαραγωγή !

Πώς προσβάλλεται το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας σε λογισμικό;

- Χρήση εξ ολόκληρου χωρίς άδεια
- Υπέρβαση της νόμιμης χρήσης
- Έλλειψη νόμιμης άδειας κατά την αγορά μεταχειρισμένου hardware (νόμιμη όμως η πώληση «μεταχειρισμένου» λογισμικού)
- Κατάχρηση του shareware
- «Κατέβασμα» από το διαδίκτυο παράνομων αντίγραφων λογισμικών (Warez)
- Δημιουργία παράνομου αντιγράφου
- Δημιουργία πειρατικών λογισμικών σε εμπορική κλίμακα και η πώλησή τους ως γνήσιων

Τί συμβαίνει σε περιπτώσεις προσβολής πνευματικής ιδιοκτησίας σε λογισμικό;

- Ασφαλιστικά μέτρα

Αστικά μέτρα

- **Αγωγή αναγνωριστική** του δικαιώματός τους
- **Αγωγή για την άρση της προσβολής**
- **Αγωγή για την παράλειψη της προσβολής στο μέλλον**, εφόσον απειλείται προσβολή ή συνέχιση ή επανάληψη προσβολής
- **Αγωγή για αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης**, εφόσον υπάρχει υπαιτιότητα του προσβολέα
- **Αγωγή για απόδοση αδικαιολόγητου πλουτισμού του προσβολέα**
- **Αγωγή για καταβολή του κέρδους** που αποκόμισε από τη διαχείριση της ξένης περιουσίας ο προσβολέας

Ποινικά μέτρα

- Ποινή φυλάκισης από 1 έως δέκα (10) χρόνια και
- χρηματική ποινή από 2.900 έως 59.000 ευρώ
- ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης.

Διοικητικά μέτρα

- Διοικητικό πρόστιμο για παράνομα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών

- **Τεχνολογικά μέτρα προστασίας**

- Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα ή Ελεύθερο Λογισμικό.

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Μετσόβου 5

10682 Αθήνα

Ελλάδα

Τηλ. :+30 213 214 7800

www.opi.gr

- Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

mdpap@DIKHGOROS.gr